

رژیم ایران و دولتهای بزرگ(آمریکا، اروپا)، روسیه، چین و..... پروژه اتمی رژیم ایران- آژانس بین المللی انرژی و چالشهای جهانی با آن

متن کامل پیش نویس قطعنامه‌ی پیشنهادی اتحادیه‌ی اروپا علیه ایران

پنج شنبه 31 شهریور ۱۳۸۴ - 22 سپتامبر ۲۰۰۵

آخرین متن پیشنهادی اتحادیه‌ی اروپا تا این لحظه، که در پی فشارهای روسیه، چین، هند و غیر متعهدها دوباره با لحن ظاهراً ملایم‌تری تنظیم شده است، به صراحت ارجاع پرونده‌ی هسته‌ی ایران به شورای امنیت سازمان ملل را در خواست نمی‌کند اما بر اساس بند XII.C اساسنامه‌ی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، آنچه را قصورها و نقض‌های بسیار ایران در الزاماتش مبنی بر پایبندی به توافق پادمان‌های NPT نامیده، عدم پایبندی خوانده است. در این بیانیه همچنین آمده است که عدم اعتماد حاصله نسبت به اینکه برنامه‌ی هسته‌ی ایران منحصرآ دارای اهداف صلح آمیز است به پرسش‌های انجامیده است که در چارچوب صلاحیت شورای امنیت به عنوان سازمانی است که مسوولیت اصلی حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را عهده‌دار است.

به گزارش خبرنگار اعزامی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به وین، متن کامل این پیش‌نویس قطعنامه که در آن از ایران درخواست شده فراتر از الزامات پادمانی‌اش عمل کند به شرح زیر می‌باشد:

شورای حکام

(a) یادآور می‌شود قطعنامه‌های مصوبه‌ی شورا را در 11 اوت 2005 (GOV/2005/64) و 29 نوامبر 2004 (GOV/2004/90) و 18 سپتامبر 2004 (GOV/2004/79) و 18 ژوئن 2004 (GOV/2004/49) و 13 مارس 2004 (GOV/2004/21) و 26 نوامبر 2003 (GOV/2003/81) و در تاریخ 12 سپتامبر 2003 (GOV/2003/64) و بیانیه‌ی شورا در 19 ژوئن 2003 (Gov/OR.1072) و نتایج ریاست شورا در مارس 2005 (Gov/) و 25 ژوئن 2005 (Gov/)

(b) یادآور می‌شود که بند IV معاهده‌ی منع اشاعه‌ی سلاح‌های هسته‌ی تصریح می‌کند که هیچ چیزی در معاهده نباید به عنوان تاثیر گذار بر حقوق لاینفک تمامی اعضای معاهده برای توسعه‌ی تحقیق، تولید و استفاده از انرژی هسته‌ی برای مصارف صلح آمیز بدون تبعیض و مطابق با بندهای I و II معاهده تفسیر شود.

(c) از مدیر کل و دبیرخانه به جهت اقدام حرفه‌ای و بی‌طرفانه‌شان برای تحقق توافقنامه‌ی پادمان در ایران به منظور حل مسائل پادمانی باقی‌مانده در ایران و راستی آزمایی اجرای تعلیق در ایران تقدیر می‌کند.

(d) یادآور می‌شود قصورهای ایران در تعدادی موارد طی دوره‌ی طولانی از زمان را در عمل به الزاماتش بر اساس توافقنامه‌ی پادمان‌های ان. پی. تی (INFCIRC214) در رابطه با گزارش مواد هسته‌ی، پردازش و استفاده از آن و نیز اعلام تاسیساتی که در آنها چنین موادی پردازش و انبار می‌شوند، همانطور که دبیرکل در گزارشش GOV/75/2003 مورخ 10 نوامبر 2003 گزارش کرده و در GOV/67/2005 مورخ 2 سپتامبر 2005 تایید کرده است؛

(e) همچنین یادآوری می‌کند همانطور که دبیرکل در گزارشش GOV/83/2004 مورخ 15 نوامبر 2004 گزارش کرده است، همکاری ایران با آژانس با پنهان‌کاری گسترده، اطلاعات گمراه‌کننده و تاخیر در دسترسی به مواد و تاسیسات هسته‌ی مشخص شده است و یاد آور می‌شود همانطور که شورا در قطعنامه‌ی Gov/2003/81 ابراز تاسف کرده است، سیاست پنهان‌کاری ایران به نقض‌های بسیاری در الزامات مبنی بر پایبندی به توافقنامه‌ی پادمان انجامیده است؛

(f) یادآور می‌شود که شورای حکام تصمیم گرفت که در راستای حصول اطمینان از راستی آزمایی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در خصوص عدم انحراف مواد هسته‌ی، ضروری و فوری است که ایران تمامی قصورهای شناخته شده از سوی آژانس را بهبود بخشد و به طور کامل با آژانس به منظور حصول اطمینان از راستی آزمایی پایبندی ایران به توافقنامه‌ی پادمان با انجام تمامی اقدامات لازم از جمله دیگر موارد در کنار موارد زیر همکاری کند:

(i) اعطای دسترسی نامحدود از جمله نمونه‌گیری‌های محیطی برای آژانس به هر مکانی که آژانس برای هدف راستی آزمایی تصحیح و تکمیل اظهاریه‌های ایران ضروری در نظر بگیرد، و
(ii) ارائه‌ی چنین اطلاعات و توضیحات دیگری و برداشتن چنین گام‌های دیگری که آژانس برای حل تمامی مسائل باقیمانده که مواد و فعالیت‌های هسته‌ی از جمله نتایج حاصله از نمونه‌گیری‌های محیطی را در بر می‌گیرد، ضروری در نظر می‌گیرد؛

(g) خاطرنشان می‌کند که همانطور که مدیر کل گزارش کرده است، آژانس پس از دو سال و نیم بازرسی‌ها و تحقیقات فشرده هنوز در موقعیتی نیست که برخی مسایل به تعویق افتاده‌ی مهم را روشن سازد و اینکه شفاف‌سازی کامل ایران ضروری و مقتضی است؛

(h) تردید نسبت به انگیزه‌های ایران در شکست در ارائه‌ی اظهاریه‌های مهم طی یک دوره‌ی طولانی از زمان و در دنبال کردن سیاست پنهان کاری تا اکتبر 2003؛
(i) نگرانی از وقفه‌های مستمر در درک آژانس از وجوه حساس اشاعه در برنامه‌ی هسته‌ی ایران؛
(j) یادآور می‌شود تأکید مطرح شده در قطعنامه‌های پیشین درخصوص اهمیت اقدامات اعتماد ساز را و اینکه قطعنامه‌های پیشین تأکید کردند که تحقق کامل و پایدار خاطر نشان شده به مدیر کل در 14 نوامبر 2004 به عنوان اقدامی داوطلبانه و غیر الزام‌آور از نظر حقوقی که باید به وسیله‌ی آژانس مورد راستی آزمایی قرار گیرد، برای پاسخ‌گویی به مسایل باقی‌مانده ضروری است؛
(k) عمیقاً نسبت به اینکه ایران تاکنون نه تنها در رعایت خواسته‌ی شورا در قطعنامه‌ی 11 اوت 2005 برای دوباره برقرار کردن تعلیق کامل تمامی فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی از جمله تولید مواد خوراک از جمله از طریق آزمایشات یا تولید در تاسیسات فرآوری اورانیوم شکست خورده‌است بلکه دست‌کم 6800 کیلوگرم اورانیوم در شکل UF6 را از 10 اوت تا کنون تولید کرده‌است و در دادن اجازه به مدیر کل برای نصب دوباره‌ی پلمب‌هایی که از این تاسیسات برداشته شده‌است، شکست خورده‌است، در حالی‌که تعلیق کامل و پایدار این فعالیت‌ها برای پاسخ‌گویی به مسایل باقی‌مانده ضروری است،
(l) همچنین ابراز نگرانی می‌کند که ایران تاکنون در رعایت درخواست‌های مکرر برای تصویب پروتکل الحاقی و تجدید نظر در تصمیم‌اش برای ساخت راکتور تحقیقاتی آب سنگین شکست خورده‌است، در حالی‌که چنین اقداماتی به اعتماد سازی درخصوص ماهیت منحصرألمیز برنامه‌ی هسته‌ی ایران کمک خواهد کرد؛

(m) خاطر نشان می‌کند که دبیرکل گزارش کرده‌است که آژانس به "پیگیری اطلاعات مربوط به برنامه‌ی هسته‌ی ایران و فعالیت‌هایی که می‌تواند به آن برنامه مربوط باشد ادامه می‌دهد" و "صلاحیت حقوقی آژانس برای دنبال کردن راستی‌آزمایی فعالیت‌های احتمالی مربوط به سلاح‌های هسته‌ی محدود است" (gov/67/2005)؛

(n) خاطر نشان می‌کند که دبیر کل در بیانیه‌اش در شورای حکام مورخ 16 سپتامبر از این به عنوان یک پرونده‌ی خاص راستی‌آزمایی یاد کرده‌است که مستلزم اقدامات شفاف ساز بیشتری به عنوان پیش شرط برای آژانس در قادر بودن به بازسازی سابقه و ماهیت تمامی وجوه فعالیت‌های هسته‌ی گذشته‌ی ایران و برای جبران کمبود اعتماد ایجاد شده‌است.

(o) خاطر نشان می‌کند که مسایل باقی‌مانده‌ی مربوط به برنامه‌ی هسته‌ی ایران تا این لحظه هنوز حل و فصل نشده‌است و آژانس در موقعیتی نیست که نتیجه بگیرد هیچ‌گونه مواد و فعالیت هسته‌ی اعلام نشده‌ای در ایران وجود ندارد، شورای حکام

(1) تشخیص می‌دهد قصورها و نقض‌های بسیار ایران در الزاماتش مبنی بر پایبندی به توافق پادمان‌های NPT همان طور که در GOV/75/2005 توضیح داده شده‌است، در چارچوب بند XII.C اساسنامه‌ی آژانس برابر با عدم پایبندی است

(2) هم چنین تشخیص می‌دهد که سابقه‌ی پنهان کاری فعالیت‌های هسته‌ی ایران که در گزارش مدیرکل اشاره شده‌است، ماهیت این فعالیت‌ها، مسایلی که در جریان راستی‌آزمایی آژانس در بیانیه‌های اعلام شده از سوی ایران از سپتامبر 2002 تاکنون روشن شده‌است و عدم اعتماد حاصله نسبت به اینکه برنامه‌ی هسته‌ی ایران منحصرألمیز دارای اهداف صلح‌آمیز است به پرسش‌های انجامیده‌است که در چارچوب صلاحیت شورای امنیت به عنوان سازمانی است که مسوولیت اصلی حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را عهده‌دار است؛

(3) از دبیرکل می‌خواهد به اقداماتش برای اجرای این قطعنامه و قطعنامه‌های پیشین ادامه دهد و هر گونه اقدامات بعدی مربوط به مسایل مطرح شده در گزارش دوم سپتامبرش (GOV/67/2005) را به شورا که به جدول زمانی و چارچوب گزارش مورد نیاز بر اساس بند XIIC و اطلاعیه‌ی مورد نیاز بر اساس بند III.B.4 خواهد پرداخت، گزارش دهد.

4. در راستای کمک به دبیر کل برای حل مسایل باقی‌مانده و ارایه‌ی تضمین‌های لازم، از ایران می‌خواهد:

(i) اقدامات شفاف ساز مورد درخواست دبیر کل در گزارشش را که به فراتر از مطالبات رسمی توافق پادمان‌ها و پروتکل الحاقی بسط داده شده اجرا کند و همکاری کامل و به موقع با دبیر کل را دنبال کردن فعالیت‌های راستی‌آزمایی و ارایه‌ی دسترسی به مکان مشخص و اطلاعاتی که ممکن است آژانس در حمایت از تحقیقات در حال انجامش درخواست کند، گسترش دهد، تا زمان تکمیل و تصویب پروتکل الحاقی به عمل مطابق با شرایط پروتکل الحاقی بر اساس الگوی پروتکل الحاقی (INFCIRC/540(Corrected)) که آن را در 18 سپتامبر 2003 امضا کرده‌است ادامه دهد.

(ii) تعلیق کامل و پایدار تمامی فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی همانطور که در GOV/67/2005 آمده‌است و فعالیت بازفرآوری را دوباره برقرار سازد.

(iii) در ساخت راکتور تحقیقاتی که با آب سنگین کار می‌کند تجدید نظر کند.

(iv) بیدرنگ پروتکل الحاقی را به طور کامل تصویب و اجرا کند.

(v) تا تکمیل و تصویب پروتکل الحاقی به عمل مطابق با شرایط پروتکل الحاقی بر اساس الگوی پروتکل الحاقی (INFCIRC/540(Corrected)) که در 18 دسامبر 2003 امضا کرده‌است عمل کند.

5. از ایران می‌خواهد تعهداتش را به طور کامل رعایت کند و به روند مذاکراتی که در دو سال اخیر پیشرفت خوبی داشته است ادامه دهد.
6. از دبیر کل می‌خواهد به اقداماتش برای اجرای توافقنامه‌ی پادمان در ایران، اجرای مشروط پروتکل الحاقی و دنبال کردن اقدامات شفاف ساز بیشتر مورد نیاز آژانس برای قادر شدن به بازسازی سابقه و ماهیت تمامی وجوه فعالیت‌های هسته‌ی ایران و جبران کمبود اعتماد ایجاد شده ادامه دهد.
7. تصمیم می‌گیرد که موضوع هم‌چنان دنبال شود.

به گزارش خبرنگار اعزامی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) از وین، متن کامل بیانیه جمهوری اسلامی ایران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به شرح ذیل است:

پنجشنبه 31 شهریور ۱۳۸۴ - 22 سپتامبر ۲۰۰۵

خانم رییس

در آغاز مایلم از گزارش آقای دکتر البرادعی تشکر کنم. همچنین مایلم از عدم تعهد برای همکاری و حسن نیت‌شان قدردانی نمایم. مایلم حمایت خود را از اظهاراتی که توسط رییس عدم تعهد قرائت شده بیان نمایم.

با بررسی ابعاد فنی و حقوقی موضوع به آسانی می‌توان نتیجه‌گیری نمود که جامعه بین‌المللی تا حد زیادی با ارایه اطلاعات جانبدارانه سیاسی و اغراق آمیز در مورد برنامه‌ها و فعالیت‌های هسته‌ای ایران از سوی برخی گمراه شده است.

برنامه هسته‌ای ایران که بایستی صرفاً به شیوه تکنیکی در چارچوب آژانس مورد بررسی قرار گیرد، سیاسی شده است. عبارت پنهان کاری صحیح نبوده و گمراه کننده است. فقدان گزارش فعالیت‌ها مانند ایجاد تاسیسات هسته‌ای که ایران موظف به اطلاع به آژانس از طریق فرم اطلاعات طراحی (DIQ) تحت موافقتنامه پادمان جامع (Infirc214) بود.

صرفاً بایستی 180 روز قبل از آنکه مواد هسته‌ی تغذیه شود اعلام می‌گردید. و چنین اقدامی پنهان کاری نیست. باید یادآوری شود که زمانیکه برخی از فعالیت‌های طراحی و ساخت تاسیسات آغاز شد، پروتکل الحاقی اساساً وجود نداشت. چنین مقرراتی نسبت به تاسیساتی مانند تاسیسات غنی

سازی در نطنز و تاسیسات تبدیل اورانیوم اعمال می‌شد که آژانس حتی چهار سال قبل از آنکه ایران اجباری به اعلام آن داشته باشد، آنرا اعلام کرده بود. آخر اینکه واقعیت این است که آژانس در موقعیتی نبوده و نمی‌تواند در مورد قصد اعضا قضاوت نماید، از اینرو عبارت پنهان کاری خارج از چارچوب است.

به عنوان یک مورد در تایید این اظهارات مبنی بر سو تعبیر و قضاوت در مورد برنامه هسته‌ی ایران، مایلم اطلاع دهم که طبق موافقتنامه پادمان جامع، اوره اورانیوم که بعنوان یک زرد شناخته شده ذیل هر گونه مقررات پادمان قرار نداشته و صرفاً بایستی صادرات و وارداتی که در بند (b) و (a)34 و

موافقتنامه‌ی پادمان اشاره شده گزارش می‌گردید. ایران 530 تن از این مواد را وارد کرده و آژانس را مطلع ساخته است. اگر چنین مواردی قبلاً تحت پادمان قرار داشته (pre pafeguarded) اما چنین موادی کاملاً در سال 1998 از سوی آژانس مورد راستی آزمایی قرار گرفته است. اطلاعات طراحی تاسیسات

تبدیل اورانیوم در سال 2000 به آژانس گزارش شده و این زودتر از آن بود که ایران مجبور به چنین کاری شود. ایران در طول 26 سال گذشته صرفاً 57 کیلوگرم از این مواد را در سطح تحقیقات آزمایشگاهی

مورد استفاده قرار داده و برخی از آنها در سطح رساله دانشجویان بوده است. در موارد متعددی، نتیجه این تحقیقات منتشر شده است. با وجود شفافیت کامل و کمیت جزئی اورانیوم طبیعی که در تحقیقات و توسعه استفاده شده، جریان‌های سیاسی در این باره جنجال نموده‌اند.

در نتیجه اقدامات اصلاحی و سایر فعالیت‌های ایران، آژانس تا نوامبر 2004 توانست که بخشی از ابعاد اظهارنامه‌های ایران را مورد تایید قرار دهد (فعالیت‌های تبدیل اورانیوم و غنی سازی لیزر) و همانطور که به شورا گفته شد، بعنوان مسایل عادی پادمان تحت موافقتنامه پادمان و پروتکل الحاقی مورد پیگیری قرار خواهد گرفت.

درباره موضوعی که در بیانیه اتحادیه اروپا در خصوص معدن گچین مطرح شد، باید اشاره شود که اگر چه ایران موظف به اطلاع دادن در مورد معادن اورانیوم تحت موافقتنامه 214 نبوده اما ایران اطلاعات جامعی در مورد معادن از جمله معدن گچین ارایه نموده است که در کتاب آژانس با عنوان منابع اورانیوم، تولید و تقاضا که به عنوان کتاب قرمز شناخته شد، چاپ شده است.

در این خصوص، طبق پروتکل الحاقی ایران بایستی به آژانس اظهارنامه‌ای ارایه دهد که آن اظهارنامه متضمن تعیین محل، وضعیت عملیاتی و ظرفیت سالانه تقریبی معادن اورانیوم باشد. از اینرو عجیب است که اتحادیه اروپا موضوع جزئی مانند پوشش اسم تکنسین را که نقشه‌های فرایند خرد کردن اوره

را تهیه کرده دلیلی برای ارجاع موضوع ایران به شورای امنیت تلقی کند. در ارتباط با بیانیه‌ای که اتحادیه اروپا قرائت کرد مبنی بر اینکه تعداد کلی UO2 باز فراوری نشده ذخیره شده در کانتینرها بیش از

تعدادی است که قبلاً اعلام شده گمراه کننده است، زیرا آژانس از تعداد کامل بسته‌ها که مورد نظرش است و نه تعداد هر یک از کانتینرها آگاه بوده است. همانطور که آژانس می‌داند موضوع مرتبط میزان مواد هسته‌ی پرتوزدایی شده با میزان اعلام شده سازگار بوده و نه با تعداد کانتینرهایی که قرار بوده

است به عنوان ضایعات معدوم شود.

در مورد موضوع پلونیوم، به نظر میرسد که اتحادیه هنوز این را مورد شناسایی قرار نداده است که پلونیوم مواد هسته‌یی نبوده و هر فعالیتی که مربوط به تولید یا استفاده باشد، تحت موافقتنامه‌ی پادمان و حتی پروتکل الحاقی قابل گزارش نیست. ایران، غلیغرم این بعنوان همکاری اطلاعات لازم را در مورد پروژه تحقیقاتی که يك دهه قبل خاتمه یافته، ارائه نموده است.

استرالیا درباره بند 49 گزارش مدیر کل با این فرض که این با فعالیت‌های احتمالی تسلیحاتی ارتباط دارد، قضاوت نادرست نموده است. درخواست مدیر کل که در این بند منعکس شده توصیه کلی بوده و نسبت به تمامی اعضا از جمله استرالیا قابل اعمال است. باعث تأسف است که نماینده استرالیا این بخش از گزارش را سو تعبیر کرده است.

مدیر کل شورا را مطلع ساخت که از اکتبر 2003 همکاری ایران گسترش یافته است. اقدامات ذیل توسط ایران مبنای ارزیابی وی می‌باشد:

- اجرای موقت و داوطلبانه پروتکل الحاقی، بگونه‌ای که ایران آن را تصویب کرده است.
- دسترسی تکمیلی (بیش از 20) مطابق با پروتکل الحاقی در موارد متعدد ظرف دو ساعت یا کمتر،
- ارائه اطلاعات جزئی در مورد تاریخچه فعالیت‌ها تحقیقات گزارش پیشرفت‌های مربوط به فعالیت‌های غنی سازی تبدیل اورانیوم جداسازی پلوتونیوم معادن، milling، راکتور تحقیقاتی تولید آب سنگین،
- ارائه دسترسی‌ها به سایت نظامی مانند کلاه‌دوز، لویزان - شیان، پارچین متعاقب اتهاماتی که از سوی يك کشور مشخص ارائه نمود و يك نتیجه هیچ نشانه‌ای از فعالیت‌هایی که متعین استفاده از مواد هسته‌یی باشد را نشان نداد و بازرسان آژانس باشد را نشان داد و بازرسان آژانس هیچ تجهیزات با کاربرد دوگانه یا مواد را مشاهده نکردند. این نشان داد که اتهامات بی‌پایه بوده است.
- در ژانویه 2005، دسترسی آزاد به سایت نظامی داده شد. نمونه برداری محیطی انجام پذیرفت. مدیر کل نتایج را گزارش کرد.

- ارائه بیش از 1000 صفحه اظهارنامه اولیه پروتکل الحاقی در 21 می 2004 و متعاقب آن ارائه اظهارنامه‌های منظم که از سوی آژانس راستی آزمایی شده است.
نهایت اینکه، باید در اینجا ثبت شود که ایران دسترسی نامحدودی را ارائه کرده و از سال 2003 1300 روز - نفر بازرسی انجام پذیرفته که در طول تاریخچه آژانس پی‌سابقه بوده است.
همانطور که توسط ریاست جمهوری اسلامی ایران، جناب آقای احمدی نژاد در 17 سپتامبر 2005 اشاره شد، جمهوری اسلامی ایران آماده است بعنوان اقدام اعتماد ساز، به صورت جدی وارد مشارکت در بخش‌های خصوصی و دولتی با سایر کشورها در اجرای سوخت گردد.
این فرآیند نهایت شفافیت است و مبنای محکمی رای حل و فصل بن بست ناخواسته است.
تعامل و همکاری فنی و خصوصی با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مرکز ثقل سیاست هسته‌یی ایران است و شروع و ادامه مذاکرات با سایر کشورها باید در چارچوب تعامل ایران با آژانس به اجرا گذاشته شود.

از این نکته اطلاع داریم که برخی نگرانی‌ها در مورد شروع فعالیت‌های تبدیل اورانیوم ابراز شده و اینکه ضرورت دارد که هدف صلح آمیز این فعالیت‌ها اعلام شود.
مایلم تاکید کنم همانطور که در گزارش مدیر کل نیز اشاره شده است، تمامی فعالیت‌ها در UCF تحت نظارت کامل و جامع آژانس بوده و محصول UCF تحت نظارت IAEA است.
بعلاوه ایران مایل است که از دکتر البرادعی برای بازدید از تهران دعوت به عمل آورد.
در جریان بازدید ایشان، برخی موضوعات باقیمانده مورد بحث قرار خواهد گرفت و اینکه چگونه همکاری با آژانس ادامه یابد تا آژانس قادر باشد در مورد ماهیت صلح آمیز برنامه‌های هسته‌یی ایران اطمینان یابد.

در این چارچوب، پیشنهادات متعددی ارائه شده که می‌تواند در چارچوب مذاکرات، مورد بررسی قرار گیرد.

خانم رییس

تنها راه جلوگیری از مقابله، مذاکره با حسن نیت و بدون فشار و بدون هر گونه تهدیدی می‌باشد و ما برای مذاکرات با صمیم قلب و عزم راسخ آماده‌ایم.
بیش از هر چیز، این فرآیند نیاز به زمان دارد. شتابزدگی موجب خسارات زیاد است.
اجازه دهید که تهدید را کنار گذارده، به میز مذاکره بازگشته و به خودمان برای حل مسالمت آمیز موضوع وقت بدهیم.

روبارویی دیپلماتیک در وین

چهارشنبه 30 شهریور ۱۳۸۴ - 21 سپتامبر ۲۰۰۵

گروه سیاسی ایران- وقوع دو اتفاق در دو روز اول اجلاس شورای حکام باعث شد که نشست سپتامبر این شورا به کانون بزرگترین روبارویی میان جناح غربی و غیرغربی تبدیل شود. اول، گزارش جانبدارانه محمد البرادعی که با درخواست اختیارات بیشتر برای بازرسی و اعلام اینکه پروژه هسته ای ایران به شفاف سازی فوق العاده نیاز دارد، سوءظن‌ها و بهانه جویی‌ها علیه ایران را تشدید کرد و دوم گنجاندن موضوع ارجاع به شورای امنیت در پیش نویس اروپایی‌ها که موجی از واکنش و انتقاد دولت های درون و بیرون شورای حکام را برانگیخت.

اجلاس فصلی شورای حکام با عبور سریع از چند بحث و موضوع فرعی، از امروز وارد دستور کار برنامه هسته ای ایران می شود. اجلاسی که ریاست آن را یکی از دولت های رقیب ایران (کانادا) برعهده دارد. طبق گزارش ناظران حاضر در وین، توسل اروپایی ها به اهرم شورای امنیت باعث شده که در مرحله کنونی همه نگاه ها به سمت آرایش نیروها و صف بندی سیاسی اعضا در درون شورای حکام معطوف شود.

۲۵ کشور عضو شورای حکام اکنون به دو قطب کاملاً رقیب تبدیل شده اند که در يك سوی آن آمریکا، ژاپن، استرالیا و کانادا به اتفاق سه کشور اروپایی جبهه گرفته اند و با ادعای اینکه ایران درخواست قطعنامه قبلی شورای حکام مبنی بر توقف فعالیت سایت اصفهان را نپذیرفته است، می کوشند شورا را به سمت اتخاذ تصمیم های رادیکالتر سوق دهند. سوی دیگر جبهه غیرمتعهدها و دو قدرت چین و روسیه قرار دارند که معتقدند مسأله هسته ای ایران باید در چارچوب آژانس و با منطق دیپلماسی حل و فصل شود. ۱۲ کشور غیرمتعهدها در آخرین حرکت خود با صدور بیانیه ای ضمن مخالفت صریح با طرح ارجاع پرونده به شورای امنیت از پیشنهاد هسته ای رئیس جمهوری ایران حمایت کردند. غیرمتعهدها که تاکنون بازیگرانی حاشیه نشین در معادلات تصمیم گیری شورای حکام بودند، این بار با بسیج قوا و تحت پشتوانه دو قدرت روسیه و چین به متن آمده و تلاشی همه جانبه برای تغییر پیش نویس تند اروپا (طرح ارجاع به شورای امنیت) آغاز کرده اند. اتفاق تازه ای که غیرمتعهدها را به پیگیری اهدافشان مضمم کرده است، تلاش میانجیگرانه حلقه دیگر کشورهای اروپا نظیر ایتالیا، اسپانیا، اتریش و پرتغال است که با موضوع ارجاع پرونده به شورای امنیت مخالفت کرده اند.

به هر روی، همه گزارش ها حاکی از آن است که شورای حکام در سومین روز اجلاس تابستانی خود لحظات دشوار و نفس گیری را سپری می کند و پافشاری جناح غربی این شورا بر کشاندن پای قدرتی خارج از حوزه صلاحیت آژانس اتمی (شورای امنیت) موقعیت این عالیترین نهاد تصمیم گیر در امور هسته ای جهان را با حالتی دشوار روبرو کرده است. شورای حکام که تاکنون قضاوت های خود را با قاعده «اجماع» و اتفاق نظر اعضا به انجام می رساند این بار بر سر پیش نویس تند اروپایی ها با تضاد و شکاف عمیق روبرو است. دامنه اختلاف میان اعضا، اکنون به اندازه ای است که حتی برخی آگاهان زنگ خطر تجزیه درونی شورا را به صدا درآورده اند.

< گزارشی که منشأ سوءظن بود

در اجلاس جاری شورای حکام، رئیس آژانس اتمی، گزارشی متفاوت از همیشه ارائه کرد. محمد البرادعی که گزارش او غالباً مبنای اصلی تصمیم گیری ها است این بار انتظاراتی فراتر از معمول متوجه ایران کرد. به اعتقاد اغلب ناظران او با درخواست اختیار بازرسی بیشتر از ایران اولین پایه سوءظن تازه نسبت به تهران را در این اجلاس بنیان نهاد. مقدمات گزارش البرادعی مثبت بود. او در ابتدا اظهار داشت: «از اکتبر سال ۲۰۰۳ میلادی تاکنون روند خوبی در چارچوب تصحیح نقض های گذشته ایران و در چارچوب توانایی های آژانس برای راست آزمایی وجوه خاص برنامه های هسته ای ایران ایجاد شده است.»

«بخش های مربوط به غنی سازی اورانیوم، غنی سازی لیزری و تولید سوخت و آب سنگین از جمله مسائلی هستند که تحت نظارت بازرسان قرار دارد.»

اما نیمه دوم گزارش رئیس تغییر لحن داد: «با این حال این پیشرفت ها آرام بوده و آژانس درخواست های مکرری برای اطلاعات بیشتر ارائه کرده است.» «بازرسی های موفقیت آمیز آژانس در زمینه تاریخچه فعالیت های غنی سازی سانتریفوژ، زمینه اصلی برای حل مسائل مربوط به آلودگی های باقیمانده LEU در ایران خواهد بود.» و باب سوء تفسیرها و بدبینی ها از این فراز گزارش گشوده شد که البرادعی با اشاره به این که این يك مورد از بازرسی های خاص است و نیاز به اقدامات شفاف تری دارد، گفت: «دو دهه از فعالیت های پنهانی، موقعیت را به گونه ای درآورده که فراتر رفتن از محدودیت های نوافقنامه پادمان ها و پروتکل الحاقی را در تحقیقات آژانس الزام آور می سازد.» البرادعی تأکید کرد: «این امر برای آژانس ضروری است که قادر باشد تاریخ و ماهیت تمامی وجوه فعالیت های هسته ای ایران را بازسازی کند و بتواند اعتماد از بین رفته را بار دیگر برقرار نماید.» «بنابراین از ایران می خواهیم که اقدامات اعتمادساز و شفاف خود را بیش از میزان موجود افزایش دهد.»

< این گونه اروپا به اهرم شورای امنیت دست یازید

آنگونه که برخی محافل دیپلماتیک گفته اند، اولین تلاش جناح غرب برای تهیه پیش نویس قطعنامه ای با موضوع ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت از حدود دو هفته پیش آغاز شد، یعنی هنگامی که نمایندگان بوش پس از نا امیدی از توقف سایت اصفهان وارد مذاکرات جدید با تروئیکای اروپا شدند. رفتن به سمت بحث شورای امنیت تا پیش از این مرز اصلی اختلاف دوسوی آتلانتیک (اروپا و آمریکا) محسوب می شد، چرا که این اتفاق به معنی شکست قطعی دیپلماسی اروپا و آژانس و نهایتاً پیروزی گفتمان زورمحوری آمریکا بر ایده مداراجویی اروپا است. اما در آخرین اقدام طبق گزارش ایرنا، سه کشور اروپایی نگران از طرح هسته ای رئیس جمهوری ایران، بالاخره با خواسته آمریکا همراه شدند.

طبق گزارش ناظران از اولین ساعات آغاز نشست آژانس بین المللی انرژی اتمی در شهر وین در روز دوشنبه، کشورهای فرانسه، بریتانیا و آلمان پیش نویس اولیه قطعنامه ای را که خواهان این حرکت (ارجاع به شورای امنیت) است، میان اعضا توزیع کرده اند.

اما سؤال جدی در برابر طراحان قطعنامه جدید این است که به راستی آیا آنها به دنبال رفتن به شورای امنیت هستند در شرایطی که می دانند ممکن است شورای حکام با ارجاع پرونده ایران به برترین نهاد

سازمان ملل موافقت نکند. از این روست که طرف آمریکایی و سه اروپایی همراهش پلهای گریز و بازگشت را تخریب نکرده اند. چنان که شولت نماینده آمریکا در وین به بی بی سی گفت: «هدف ما همچنان دست یافتن به راه حلی دیپلماتیک است. اما برای این کار لازم است ایران تغییر جهت دهد و برای پایان دادن به فعالیتهای فرآوری اورانیوم به طور کامل با آژانس بین المللی انرژی اتمی همکاری کند و به میز مذاکرات بازگردد.»

در همین راستا است که بسیاری از منابع خبری اصولگرایان نظیر «مهر» اعلام کردند که هدف این قطعنامه رفتن به شورای امنیت نیست، بلکه رسیدن به طرح ماشه است. اروپا که بعد از رد طرح ۵ آگوست گذشته اش از سوی ایران تا به حال متحمل شکست شده است بشدت در حال لابی با گروههای حاضر در شورای حکام است تا بتواند در قطعنامه ای شدید علیه ایران دوباره مکانیزم ماشه را به متن قطعنامه بازگرداند.

این گزارش می افزاید: بعد از ظهر دیروز این سه کشور و آمریکا رایزنیهای مشترکی را آغاز کرده اند و بر اساس شنیده ها درصددند تا با طرح مجدد مکانیزم ماشه در متن قطعنامه راه را برای ارجاع اتوماتیک پرونده ایران به شورای امنیت در آینده هموار کنند که با همراهی اخیر البرادعی با این کشورها چنین مسأله ای در صورت تصویب قطعنامه علیه ایران امکان پذیرتر است. زیرا البرادعی با گزارش اخیر خود چنین راهی را هموار کرده است.

طرح ماشه ترجمه دیگری از افزایش اختیارات البرادعی است که به آژانس امکان می دهد هر زمان از همه کس و در همه زمینه ها بازرسی می کند. توضیح بیشتر این ماجرا را سایت بازتاب می نویسد: در این درخواستها، بازرسی دوباره از مجتمع نظامی و سری «کلاهدوز» و «پارچین» و بازجویی از مدیران شهرداری، وزارت دفاع و سازمان انرژی اتمی به عنوان پیش شرط آژانس برای نشست هفته جاری شورای حکام ذکر شده است. این درحالی است که موارد فوق در گزارش ماه گذشته برادعی به شورای حکام قید شده بود که این گزارش به دلیل خارج شدن از مواضع حقوق بین الملل و «NPT» از سوی جمهوری اسلامی رد شد.

< جنبه گسترده مخالفان طرح اروپایی

جنبه رقیب غربی ها در شورای حکام این بار با سازماندهی تازه وارد رقابت شده است. غیرمتعهدها این بار عزم استوارتری در مخالفت با قطعنامه اروپایی ها از خود نشان می دهند و در همان حال شرکای منطقه ای ایران نظیر هند، روسیه و چین مقاومت صریحی در برابر توصیه ها و درخواست های واشنگتن ابراز می کنند. از همین رو است که خبرگزاری رویترز گزارش داد: مقامات بلندپایه آمریکا، اتحادیه اروپا، کانادا و ژاپن در شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی موفق نشدند روسیه را برای ارجاع پرونده هسته ای ایران به شورای امنیت متقاعد سازند.

اما رویترز در خبر دیگری اعلام کرده که آمریکایی ها برای تغییر نظر روسیه از سازوکار دیگری نیز استفاده خواهند کرد. رویترز می نویسد: موضوع برنامه هسته ای ایران در حاشیه اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک در میهمانی شام وزرای خارجه «گروه ۸» شامل کشورهای آمریکا، ژاپن، آلمان، فرانسه، انگلیس، ایتالیا، کانادا و روسیه مطرح شده و به بحث و گفت و گو گذاشته شده بود.

با این حال ایرنا در گزارشی به نقل از يك ديپلمات کشورهای جنبش عدم تعهد عضو شورای حکام گفت: هم اکنون اتحادی از روسیه، چین، هند و کشورهای جنبش عدم تعهد در دفاع از حق مسلم ایران برای دستیابی به فناوری صلح آمیز هسته ای ایجاد شده است و آنها در برابر آمریکا و اروپا قرار گرفته اند.

اما بار اصلی مقابله با استراتژی جناح غربیها بر دوش غیر متعهدها است، به جز دو کشور پرو و سنگاپور ۱۳ عضو این ائتلاف تلاشی همه جانبه برای تغییر در پیش نویس اروپا آغاز کرده اند. نمایندگان گروه نم در نشست با سه کشور اتحادیه اروپا (انگلیس، فرانسه و آلمان) اعلام کردند که نخواهند گذاشت مسأله ایران در نهادی خارج از آژانس مطرح شود. در این نشست، کشورهای اتحادیه اروپا نیز توضیحاتی درباره عناصر مورد نظر پیش نویس قطعنامه خود ارائه کردند. کشورهای نم پس از شنیدن اظهارات سه کشور اتحادیه اروپا مفاد این پیش نویس را «بسیار بد» دانسته و اعلام کردند که عناصر این پیش نویس با یکدیگر تضاد دارد.

علي لاریجاني: مذاکره در درون تهدید را نمی پذیریم

سه شنبه ۲۹ شهریور ۱۳۸۴ - ۲۰ سپتامبر ۲۰۰۵

به گزارش خبرنگار سرویس دیپلماتیک خبرگزاری کار ایران (ایلنا)، علی لاریجانی، در نشست خبری خود با بیان اینکه نه UCF اصفهان و نه فعالیت های نظیر هیچ کدام بر خلاف مقررات آژانس نیست، گفت: در این دو سال گفت و گوهایی فراوان و پر فراز و فرود با اروپا داشتیم که نتیجه همه این اقدامات در نهایت این شد که اروپا از ما خواست فعالیت های غنی سازی را تعلیق کنیم تا اعتمادسازی انجام شود و بر سر تضمین های عینی به توافق برسیم.

وی ادامه داد: هم اکنون و بعد از ماه ها مذاکره اروپا از ما می خواهد که همه فناوری هسته ای خود را کنار بگذاریم اما بحث ما این است که ما تضمین عینی را برای داشتن فناوری پذیرفتیم و اگر قرار بود که غنی سازی را تعطیل کنیم دیگر مذاکره معنا نداشت.

دبیر شورای عالی امنیت ملی با اشاره اظهارات مقامات اروپایی مبنی بر ارائه نیروگاه هسته ای به ایران

در صورت دست برداشتن از غنی‌سازی گفت: بین سه میحث نیروگاه، تسلیحات و فناوری خلط شده است اما چه دلیلی دارد که ما کشور خود را از داشتن چنین فناوری محروم کنیم. وی به گزارش البرادعی اشاره کرد و گفت: از سال 2003 تاکنون ایران همه گونه همکاری انجام داده و بسیاری از سوالات نیز پاسخ داده است، ما مقررات NPT پذیرفته‌ایم و هم اکنون نیز به همکاری خود با آژانس ادامه می‌دهیم.

لاریجانی با بیان اینکه متعجبیم که چرا با طرح رئیس جمهور برخوردهای غیر اصولی صورت گرفت، گفت: این طرح دارای مولفه‌هایی نظیر عدم حرکت ایران به سوی ساخت سلاح، مرجع قرار دادن آژانس و حقوقی بودن پرونده ایران، مفید دانستن مقررات NPT و سازنده ذکر کردن گفت وگوها با چارچوب مشخص بود.

وی تصریح کرد: شرایط باید آرام باشد تا بتوان در فضای آژانس به گفت وگوها ادامه داد ضمن اینکه گفت وگوها باید بر اساس عملکرد باشد و نه تئوری نیت خوانی.

دبیر شورای عالی امنیت ملی با اشاره به تسلیحات اتمی آمریکا گفت: از کشوری که فعالیت‌های صلح آمیز دارد، نیت خوانی می‌کنند و می‌گویند که شما به دنبال تسلیحات هسته‌ای هستید این تئوری نیز نظیر اقدامات پیش‌دستانه آمریکاست.

لاریجانی با بیان اینکه ما مسؤلیت پاسخگویی به آژانس را می‌پذیریم، افزود: طرح احمدی نژاد مسأله مهمی داشت که خواستار سرمایه‌گذاری شرکت‌های مختلف در مسایل هسته‌ای ایران شده بود و این بهترین شفافیت است.

وی ادامه داد: برای ما مهم است که فناوری هسته‌ای خود را در چارچوب آژانس و NPT دنبال کنیم اما فشار بیش از حد پاسخ‌درستی نمی‌دهد.

دبیر شورای عالی امنیت ملی گفت: ملی شدن صنعت نفت ایران باید به انگلیسی‌ها و غرب پند دهد زیرا غنی‌سازی نیز خواست ملی ایرانیان است.

لاریجانی با بیان اینکه با غرور ملی یک کشور نباید بازی کرد، گفت: مگر در قضیه ملی شدن صنعت نفت دستاورد زیادی داشتید که باز خود را در معرض یک آزمون دیگر قرار می‌دهید.

وی با اشاره به برنامه هسته‌ای کره شمالی، گفت: آمریکا و اروپا پذیرفته‌اند که کره شمالی به فعالیت‌های هسته‌ای خود ادامه دهد و تنها به سمت تسلیحات اتمی نرود در حالی که ما هم اکنون هم اعلام کرده‌ایم که هیچ برنامه تسلیحاتی نداریم.

لاریجانی با بیان اینکه هیچ دولتی نیست که از حقیقت بگذرد، گفت: اگر بخواهید کشوری را از دانشی که به دست آورده محروم کنید هیچ کشوری با شما معامله نمی‌کند.

لاریجانی تصریح کرد: دوستانه می‌گوییم که دو سال مذاکره و چانه‌زنی با اروپا ایران را خسته کرده است زیرا اروپا در مذاکرات به دنبال تهدید ملت ایران است.

وی با تأکید بر اینکه تنها چهارچوب‌های مشخصی مانند آژانس و NPT آماده مذاکره هستیم، گفت: مذاکره در درون تهدید را نمی‌پذیریم زیرا مذاکره همراه با تهدید مذاکره نیست، بلکه ابلاغیه است.

دبیر شورای عالی امنیت ملی ادامه داد: این فرصت بسیاری خوبی برای سه کشور اروپایی است تا نقش خود را در عرصه بین‌المللی نشان دهند.

وی با بیان اینکه به نظر می‌رسد ملت ایران و جهانیان به این نتیجه رسیده‌اند که سه کشور اروپایی استعداد کافی را برای حل چنین بحرانی ندارند، گفت: دنیای امروز دنیای تندروی نیست و امیدواریم که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در فضای عادلانه تصمیم‌گیری کند و تلاش ما این است که با یک رفتار صحیح دیپلماتیک حقوق ایران را حفظ کنیم.

لاریجانی درباره احتمال تصویب پیش‌نویس قطعنامه سه کشور اروپایی که در آن خواستار ارجاع پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد شده‌اند، گفت: پیش‌نویس مذکور عناصر و مولفه‌هایی دارد که ساعتی پیش مطرح شد و آنچه که روز گذشته در رسانه‌ها منتشر شد مربوط به 17 شهریور تا به حال بوده است.

وی با بیان اینکه در این پیش‌نویس بر تعلیق پافشاری شده است، گفت: ما تا به حال فقط بر خواست ملی مردم خود حساب می‌کردیم و نه چیز دیگر اما از دیپلماسی نیز باید استفاده کرد زیرا بسیاری از کشورها از این روش راضی نیستند و تلاش ما این است که آژانس را به سمت یک رفتار معقول سوق دهیم.

دبیر شورای عالی امنیت ملی ادامه داد: اما مسأله بده بستان است و اروپا هم تلاش خود را می‌کند، شورای امنیت چماقی است که بر سر ما ننگه داشته‌اند؛ اگر در آخر کار اروپایی‌ها لولوی شورای امنیت را نشان دهند ما چه خواهیم کرد؟ کما اینکه دیدیم پس از چند سال کار با کره شمالی علی‌رغم تمامی مسایل حق این کشور را به رسمیت شناختند اما شورای امنیت به معنای آن نیست که ملت ایران رو به قبله بشود.

دبیر شورای عالی امنیت ملی گفت: قصد ما از گسترده کردن دایره مذاکرات نفی مذاکره لا اروپا نبود بلکه حرف ما این است که نهاد دیپلماسی ایران معطل مذاکره با اروپا باشد.

لاریجانی درباره تأثیر نتایج انتخابات آلمان بر موضع این کشور در قبال ایران گفت: نتایج این انتخابات تغییری در موضع آلمان نخواهد داد.

لاریجانی با بیان اینکه ایران چیزی و برای NPT را نمی‌پذیرد، گفت: ما برای روشن‌نگری در شرایط عادی و مسالمت آمیز آماده همکاری هستیم.

وي سفر آقازاده به وين را براي شركت در كنفرانس عمومي كه سازمان انرژي اتمي ايران نيز در آن عضويت دارد، ذكر كرد.

دبير شوراي عالي امنيت ملي با اشاره به اظهارات استرا وزير خارجه انگليس مبني بر اينكه ايران بايد روش كره شمالي را در پيش بگيرد، افزود: آنها در مقابل كره شمالي چيزي به دست نياوردند، اروپا معتقد است كه ايران نبايد فناوري داشته باشد اما اگر چنين بود ديگر چه لزومي براي مذاكره وجود داشت. وي با بيان اينكه هيچ تضمين بين المللي براي ارائه سوخت وجود ندارد، گفت: به ما مي گويند كه به روسيه گفته ايم كه به شما سوخت ارائه كند اما اگر دولت‌ها عوض شوند، چه اتفاقي مي افتد؟ ما نمي‌توانيم سرنوشت ملت خود را به اميال دولتهايي كه مي روند و مي آيند گره بزنيم.

وي همچنين درباره اظهارات استرا مبني بر اينكه مذاكرات به نقطه دشواري رسيده است، گفت: اين نقطه دشواري نيست بلكه يك نقطه عطف است ملت ايران، ملتي غيور و با فرهنگ است و شما نمي‌توانيد ملت ما را دست دوم بگيريد و در مقابل ارده ملي ما بايستيد.

لاريچاني با بيان اينكه ما از اينكه طرح كره شمالي را اجرا كنيم و مجبور شويم با عدم رعايت بعضي از مقررات از NPT خارج شويم، استقبال نمي‌كنيم، گفت: اما اگر با زبان زور با ما صحبت كنند، ايران تجديد نظر مي‌كند.

دبير شوراي عالي امنيت ملي، گفت: اگر با زبان تهديد با ايران با ما صحبت كنند، در اجراي پروتكل ترديد جدي مي‌كنيم و غني سازي را آغاز خواهيم كرد.

وي با تاكيد بر اينكه عمليات UCF اصفهان ربطي به غني سازي ندارد، افزود: آژانس يا نمي‌خواهد و يا نمي‌تواند در ساير موارد نظارت كند.

لاريچاني تصريح كرد: اگر آنها ضرب الاجل تعيين كنند از نظر ايران تفاوتي با فرستادن پرونده به شوراي امنيت ندارد.

وي ادامه داد: ايرانيان انرژي اتمي را بخشي از غرور ملي خود مي‌دانند و با كسي كه در مقابل حق ايران اسلامي بايستد همان كاري را مي‌كنند كه در مورد خليج فارس كردند.

دبير شوراي عالي امنيت ملي، درباره تصويب پروتكل در مجلس گفت: ما پروتكل را داوطلبانه اجرا كرديم اما هنوز مجلس تصميمي براي تصويب آن نگرفته است.

دبير شوراي عالي امنيت ملي گفت: اروپا فكر نكند كه با مرور زمان ما موضوع غني سازي را فراموش مي‌كنيم و از آن دست برمي‌داريم.

علي لاريچاني ادامه داد: طرح رييس جمهوري مبني بر مشاركت شركتهاي خارجي در برنامه صلح آميز هسته‌اي ايران نگاه مسالمت آميز ايران را نشان مي‌دهد زيرا اگر ما به دنبال پنهان كاري بوديم چنين موضوعي را مطرح نمي‌كرديم.

لاريچاني در پاسخ به اين سوال كه آيا اگر پرونده ايران به شوراي امنيت ارجاع شود گام بعدي ايران خروج از NPT خواهد بود؟ گفت: ما قطعا در مورد پروتكل الحاق تصميما جدي خواهيم داشت، اما در مورد NPT بايد مطالعه جدي‌تري انجام دهيم.

وي در پاسخ به اين سوال كه آيا ايران حاضر به مذاكره بدون پيش شرط با آمريكا است، گفت: اين مسايل در حد سخنراني است؛ مگر مي‌توان گذشته را نادیده گرفت، ما 27 سال با تهديد آمريكا زندگي کرده ايم و مگر ممكن است با "لقلقه لسان" و روي كاغذ تهديد برداشته شود، تهديد زماني از بين مي‌رود كه ما توان استراتژيك خود را با موقعيت ژئوپوليتيك خود گره بزنيم.

وي گفت: در مشاركت خارجي در حدي كه ايران 51 درصد سهم داشته باشد هيچ دغدغه اي نداريم، مقررات ايران نيز راه را براي اين كار باز مي‌كند و ضريب امنيت ملي ما را بالا مي‌برد اين كار هم از نظر بالا بردن سطح توانايي هاي ما و هم از نظر چرخش اطلاعات مفيد است.

وي با ابراز تاسف از اينكه مرجعي كه بايد كار حقوقي كند دچار سياست زدگي شده است، گفت: دولت ايران هنوز به طور كامل شكل نگرفته است و بايد مجال داد تا بتوان در درون مذاكرات به تفاهم رسيد.

لاريچاني در خصوص فروش سوخت به ديگر كشورها گفت: هنوز ما در اين حجم سوختي توليد نكرده ايم كه بخواهيم صادر كنيم.

وي درباره تعداد سانترفوژهاي ايران گفت: اين يك موضوع امنيتي است و مساله اي نيست كه بتوانم آن را در اينجا مطرح كنم.

لاريچاني درباره طرح آفريقاي جنوبي مبني بر ارائه كيك زرد به آنها و دريافت UF6، گفت: ما اين كار را براي حدود شش ماه معقول مي‌دانيم اما در دراز مدت اين طرح را قبول نداريم.

وي درباره نحوه حضور كشورهاي مختلف در برنامه هسته‌اي ايران گفت: جزئيات اين طرح بايد بررسي شود و ضوابط را به كشورهاي مختلف اعلام كرد.

لاريچاني درباره نقش ايران در اوضاع عراق و افغانستان گفت: همه مي‌دانند كه نقش جمهوري اسلامي ايران در عراق و افغانستان همواره آرامش بخش بوده و اينكه مي‌بينيد امروز در عراق شيعيان در مسيري كاملا دموكراتيك خواسته‌هايشان را اعلام مي‌كنند به ايران مرتبط مي‌شود؛ ضمن آنكه از نظر امنيت ملي آرامش همسايگانمان نيز به نفع ما خواهد بود و دليلي ندارد كه ما به دنبال تنش در اين كشورها باشيم.

وي با بيان اينكه آمريكا و ديگران بايد توضيح دهند كه تا چه زماني مي‌خواهند در اين كشورها پادگان بسازند، گفت: بگذاريد مردم اين كشورها نيز نفس بکشند.

دبیر شورای عالی امنیت ملی ابراز امیدواری کرد که مسیری که در این کشورها طی شود که فضای مردم سالاری را به ارمغان آورد.

وی به موضوع خاورمیانه و صلح فلسطین اشاره کرد و گفت: مساله عقب نشینی رژیم صهیونیستی از غزه بسیار مهم است که در نتیجه فداکاری مردم فلسطین بود اما هنوز بخش‌های زیادی از این سرزمین در اختیار این رژیم است.

لاریجانی ادامه داد: مساله فلسطین حل شده نیست ضمن اینکه موضع ایران در فلسطین دموکراتیک است ما معتقدیم ملت فلسطین خود باید در مورد سرنوشتشان تصمیم بگیرند.

وی تأکید کرد: دموکراسی با سرنیزه همان مذاکرات با تهدید برای ایران است بنابراین راه ایران برای کمک به ایجاد صلح و امنیت پایدار در منطقه امری کاملاً روشن است.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

مرور روزنامه های تهران: 31 شهریور

پنج شنبه 31 شهریور ۱۳۸۴ - 22 سپتامبر ۲۰۰۵

پی پی سی: روزنامه های صبح آخرین روز هفته در تهران در آستانه طرح پرونده ایران در هیات ریسه آژانس بین المللی انرژی اتمی به گمانه زنی درباره نتیجه این اجلاس پرداخته و به نقل از منابع خارجی پیش بینی کرده اند که پرونده ایران به شورای امنیت فرستاده نخواهد شد. یادآوری بیست و پنجمین سالگرد آغاز جنگ ایران و عراق بخش عمده ای از صفحات روزنامه های امروز صبح را به خود اختصاص داده است.

کیهان نوشته اغلب نمایندگان مجلس و فعالان سیاسی با تمجید از طرح هسته ای احمدی نژاد، تأکید می کنند با ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل اتفاق خاصی برای کشور رخ نخواهد داد. به نوشته روزنامه ایران یک عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفته است با ارجاع پرونده هسته ای ایران به شورای امنیت، اتفاق عجیبی رخ نمی دهد، زیرا ما عضو آن پی تی هستیم و آژانس و اروپا نمی توانند فراتر از این چارچوب علیه ایران عمل کنند.

شرق در سرمقاله خود نوشته پرونده ایران در شورای حکام آژانس انرژی اتمی به یکی از بزرگه های خود رسیده است.

این روزنامه اظهار نظر می کند که تا کنون همه تصمیمات این شورا بر اصل اجماع استوار بوده اما در اجلاس جاری که ممکن است چندین روز وقت ببرد، گسستی حکمفرما شده که رسیدن به اجماع را به سود هر یک از طرفین دشوار کرده و دسترسی به راه حلی میانه نیز احتمال اندکی دارد.

در پایان سرمقاله **شرق** آمده است در حالی که کشورهای ضعیف با دیپلماسی قوی از قدرتمندان امتیاز می گیرند ایران به دلیل محدودیت های خود ساخته از شمال و جنوب و شرق و غرب در حال امتیازدهی است و همه اینها ناشی از یک نقطه ضعف اساسی یعنی فقدان اعتماد به نفس و ناتوانی در جمع آوری و بسیج نیروها و عوامل قدرت خود، برای رسیدن به هدف است.

شرق نوشته احمدی نژاد از نخستین روز های ریاست خود بخش عمده ای از توان و وقتش را صرف حل و فصل معضلات و چالش های پدید آمده در عرصه سیاست خارجی کرده است در حالی که وی با تکیه بر شعارهایی در حوزه رفاه و عدالت اقتصادی به قدرت رسید ولی اکنون بازیگر عرصه پرتلاطمی شده است که خود تمایل چندانی به ورود به آن نداشت.

روزنامه **جمهوری اسلامی** نوشته طرز نشستن و حرکات دست کریستینا امانپور سرگزارشگر سی ان ان در مصاحبه با احمدی نژاد و کلماتی که برای وی به کار می برد توهین آمیز بوده است.

این روزنامه به نقل از یک سایت نزدیک به محافظه کاران از وزارت ارشاد خواسته این خبرنگار را به ایران ممنوع الورد کند که کمترین مجازات اوست.

سی ان ان همزمان با حضور احمدی نژاد در اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک مصاحبه ای با وی ترتیب داده بود.

به نوشته **کیهان** مدیر این روزنامه گفته است پایبندی ایران به قوانین آژانس هسته ای مستند است و به همین جهت امکان ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت وجود ندارد.

روزنامه های امروز صبح در مقالات و گزارش های حماسی از جنگ هشت ساله یاد کرده اند.

به نوشته **جوان** در بیانیه نهادهای انقلابی و سازمان های مختلف که به مناسبت سالگرد آغاز جنگ - یا هفته دفاع مقدس - صادر شده بر آمادگی ایران برای مقابله با تهدیدهای آینده تأکید شده است.

به نوشته روزنامه **جوان** معاون دادستانی کل کشور خبر داد که متن نهایی شکایت ایران علیه صدام آماده شده است و پس از امضای آن توسط دادستان کل کشور به رییس قوه قضاییه تقدیم و از آن طریق اقدام می شود.

این روزنامه ای یکی از منابع قضایی نقل می کند که چون دادستان کل کشور در سفر است، منتظریم که برگردد و متن نهایی را امضا کند.

مرور روزنامه های تهران: 30 شهریور

چهار شنبه 30 شهریور ۱۳۸۴ - 21 سپتامبر ۲۰۰۵

بی بی سی: روزنامه های صبح امروز تهران عنوان های بزرگ و گزارش های اصلی خود را به پرونده هسته ای ایران و تصمیم های هیات رییس آژانس بین المللی انرژی اتمی اختصاص داده اند و در حالیکه روزنامه های هوادار دولت خواستار خروج از آن پی تی و از سرگیری فعالیت های غنی سازی اورانیوم شده اند، روزنامه های مستقل از دولت خواسته اند با احتیاط بیشتری عمل کند و مردم را در جریان خطرها و تهدیدها قرار دهد.

توقف فعالیت های هسته ای کره شمالی انعکاس اندکی در روزنامه های امروز صبح تهران داشته است.

این روزنامه ها در عنوان های اصلی خود سخنان رهبر جمهوری اسلامی را نقل کرده اند که گفته است ایران قوی تر از همیشه با اراده ای راسخ برای پیشبرد اهداف خود ایستاده و تسلیم هیچ گونه فشاری نمی شود.

همستگی از زبان آیت الله خامنه ای نوشته رییس جمهور محترم در سازمان ملل حرف دل ملت ایران را زد.

اعتماد در بررسی وضعیتی که پرونده هسته ای ایران با آن روبروست نوشته "مجال دیپلماسی در حل مساله پرونده هسته ای ایران رو به پایان است، این سوالی است که در روزهای اخیر به ویژه پس از سخنرانی احمدی نژاد رییس جمهوری ایران در مجمع عمومی سازمان ملل متحد از سوی رسانه های خبری جهان تکرار می شود.

این روزنامه می افزاید که به این سوال بسیاری از صاحب نظران و مقام های سیاسی ایرانی و خارجی پاسخ گفته اند، اما برآیند همه گمانه ها درباره فرجام روند جاری نشان می دهد که اوضاع بحرانی است اما نه به اندازه ای که دیپلماسی به ناکامی رسیده باشد.

گزارشگر **اعتماد** در پایان نوشته خود تاکید کرده هم غرب و هم تهران آن چه می گویند تنها تا آدرس

شورای امنیت سازمان ملل محدود می شود ولی هیچ کس از آدرس بعدی سخن نمی گوید و می

پرسد: آیا این مهم جز این است که هنوز دیپلماسی تنها ابزار موثر شناخته می شود؟

آفتاب یزد در سرمقاله خود با تاکید بر این که امروز باید در پی رفع تهدیدها بود نوشته متاسفانه رسانه های کشور به جای نقد و بررسی حقایق به انعکاس آرزوها و آرمان ها اکتفا می کنند، سعی در کوچک کردن تهدیدها و به فراموشی سپردن خطرها دارند.

سردبیر **آفتاب یزد** به مسئولان پیشنهاد کرده که هر وضعیتی در پیش باشد صادقانه خطرها را با مردم در میان بگذارند.

خراسان از واکنش گسترده طرح ابتکاری رییس جمهوری در خصوص مذاکرات هسته ای سخن گفته و از زبان دبیر شورای عالی امنیت ملی در مورد احتمال ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت اضافه کرده از نظر ما UCF جزو پروسه غنی سازی نیست و تا قبل از تاسیسات نطنز غنی سازی رخ نمی دهد اما اگر رفتار غرب تند باشد در خصوص تعطیلی تاسیسات نطنز تصمیم گیری خواهیم کرد.

شرق نوشته علی لاریجانی در بازگشت از سفر نیویورک گفته است دو سال چانه زنی برای مسایل هسته ای ایران در محافل کاری، ایران را خسته کرده است و این به نفع کشورهای مذاکره کننده نیست، چرا که غنی سازی اورانیوم خواست مردم است.

کیهان در سرمقاله خود برای چندمین بار پیشنهاد کرده که نمایندگان مجلس با تصویب طرحی سه فوریتی دولت را موظف کنند که در صورت ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت فوراً از معاهده ان پی تی خارج و از ورود بازرسان آژانس به کشور جلوگیری کند.

به نظر سرمقاله نویس **کیهان** مصوبه مجلس در یکی از بندهای خود باید مجهز به نوعی مکانیسم ماشه باشد به این معنا که دولت موظف شود در صورت ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت بدون نیاز به هرگونه بررسی مجدد یا رایزنی اضافی و بی درنگ خروج ایران از NPT را عملیاتی سازد.

روزنامه **جمهوری اسلامی** در سرمقاله خود با اشاره به آنچه که افزایش روزافزون مظاهر فساد و فحشا و لزوم طرح های ضربتی مبارزه با مفاسد اجتماعی می نامد نوشته هر گاه در سال های اخیر سخن از اصلاح وضع پیش آمد عده ای به این بهانه که باید کار فرهنگی کرد مانع اجرای طرح های ضربتی شدند.

سرمقاله این روزنامه در اشاره به مفاسد اجتماعی از فیلم های سینمایی و فعالیت های هنری نام برده و نوشته به علت بی توجهی مسئولان در فیلم های سینمایی اوضاع کشور تاریک نشان داده می شود.